

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	36616
Nom	Sociologia de la comunicació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1334 - Grau de Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1334 - Grau de Periodisme	4 - Sociologia	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
PECOURT GRACIA, JUAN	330 - Sociologia i Antropologia Social

RESUM

L'assignatura de Sociologia de la Comunicació s'integra en el mòdul de Formació Bàsica del Grau de Periodisme. Amb aquesta matèria l'estudiantat del Grau de Periodisme obtindrà coneixement sobre les grans estructures socials (Estat, mercat, classes socials, identitats col·lectives) i les micro-interaccions (cara a cara, ritualitzades, mediatitzades) que condicionen els processos comunicatius en la societat actual. S'abordaran també elements claus com l'estructura social de l'esfera pública contemporània i alguns dels conflictes culturals més significatius que tenen lloc en aquest espai comunicatiu.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

En el Grau de Periodisme, la Sociologia de la Comunicació és una matèria bàsica de la branca de comunicació, per la qual cosa té una especial relació amb les assignatures de la mateixa característica: Història de la comunicació, Teories de la comunicació, Documentació comunicativa i Institucions polítiques i polítiques de comunicació.

Altres tipus de requisits

L'alumnat que es matricule en la assignatura de Sociologia de la Comunicació no haurà d

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1334 - Grau de Periodisme

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.
- Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.
- Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .
- Conèixer els aspectes socials, històrics, econòmics i culturals dels contextos propis i aliens rellevants.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Els resultats d'aprenentatge que pretenen obtindre's en acabar el curs són els següents:

- Mostrar un coneixement adequat de les ciències de la comunicació en el marc de les ciències socials.
- Enumerar els conceptes, models i elements crítics que descriuen, expliquen i intenten comprendre la comunicació en les seues diferents facetes mitjançant un coneixement de naturalesa teòrica.
- Adoptar una posició crítica que permeta valorar i revisar els diferents corrents d'estudi sobre la comunicació a partir dels elements socioculturals que troben en el seu naixement i desenvolupament.
- Reconèixer i aplicar diferents perspectives teòriques explicatives dels processos de producció,

distribució i recepció de la comunicació.

- Realitzar i presentar correctament un treball des del punt de vista científic.
- Trobar tècniques de cerca, identificació, selecció i recollida d'informació.

Les destreses que han d'adquirir-se són:

1. La imaginació sociològica, capacitat de ruptura del coneixement del 'sentit comú' en àmbits culturals i comunicatius.
2. La capacitat d'ús bàsic de les eines conceptuals generals de la sociologia.
3. Observació dels contextos específics de la producció, transmissió i recepció mediàtica.
4. La capacitat de relacionar les qüestions de la desigualtat i la diferència en els contextos comunicatius.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. LA TRADICIÓ SOCIOLÒGICA

- 1.1. Societat moderna i coneixement sociològic
- 1.2. La tradició clàssica: Durkheim, Marx, Weber
- 1.3. La tradició clàssica i la comunicació

2. LA TRADICIÓ MICRO-SOCIOLÒGICA: LES INTERACCIONS SOCIALS

- 2.1. Teories de la interacció social
- 2.2. Els mass media i la interacció social
- 2.3. La transformació de la visibilitat i les noves celebritats
- 2.4. Estudi de cas: Smartphone i la interacció social

3. LA TRADICIÓ MACRO-SOCIOLÒGICA: LES ESTRUCTURES SOCIALS

- 3.1. El camp com a estructura social
- 3.2. El capital i les formes de poder
- 3.3. El habitus i el coneixement pràctic
- 3.4. L'estructura del camp periodístic: la doble dependència
- 3.5. Estudi de cas: les revistes polítiques durant el franquisme (1939-1975)

4. SOCIETAT MODERNA I ESFERA PÚBLICA

- 4.1. L'estructura de la esfera pública
- 4.2. La crítica de l'esfera pública: els públics subalterns
- 4.3. Esfera pública i espai d'opinió
- 4.4. La sociologia dels intel·lectuals mediàtics
- 4.5. Estudi de cas: les controvèrsies intel·lectuals a l'Espanya post 15-M

5. SOCIETAT MODERNA I CONFLICTE CULTURAL

- 5.1. La concepció sociològica de la cultura
- 5.2. La cultura com a ideologia: Marx versus Mannheim
- 5.3. La cultura com a hegemonia: Gramsci
- 5.4. Mass media i conflicte cultural: els pànics morals
- 5.5. Estudi de cas: els pànics morals a l'Espanya post 15-M

6. SOCIETAT DIGITAL I CULTURA POSTMODERNA

- 6.1. De la societat de la informació a la societat-xarxa
- 6.2. L'arquitectura d'Internet: xarxes centralitzades versus xarxes distribuïdes
- 6.3. Xarxes socials i cultura de la convergència.
- 6.4. La postmodernitat cultural: hiperrealitat i esquizofrènia
- 6.5. Estudi de cas: l'activisme polític en l'era digital

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Elaboració de treballs en grup	46,00	0
Estudi i treball autònom	26,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	18,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Les activitats formatives es divideixen en presencials i no presencials.

Les presencials es centraran en:

- Classes teòriques: desenvolupament del temari a través de la construcció de coneixement en l'aula (física o virtual).
- Classes pràctiques:
 - Activitats orientades a l'assimilació dels conceptes teòrics, realització de exercicis pràctics i tutorització de treballs grupals.

Les no presencials es centraran en:

- Treball grupal: construcció d'un cas analític relacionat amb els continguts de l'assignatura
- Lectura: textos de naturalesa científica o crítica proporcionats pel professor com a preparació de les pràctiques de classe.
- Estudi: per a les proves objectives realitzades al final del quadrimestre.

AVALUACIÓ

En primera convocatòria:

L'avaluació constarà de dues parts diferenciades, a saber:

- Prova escrita individual a la finalització del quadrimestre..... 50%
- Treballs grupals de reflexió sobre la matèria..... 50%

La prova escrita inclourà tota la matèria continguda en els continguts de la matèria i és recuperable.

Els treballs en grup seran tutoritzats pel professor i tant el treball com la nota seran homogenis per als components del grup; així mateix, serà recuperable.

Per a aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari arribar almenys a una nota de cinc tant en l'examen escrit com en el treball d'equip.

Atenció: Els treballs, exàmens o qualsevol altra activitat que l'estudiantat elabori per a la seva avaluació docent han de ser originals, sense incórrer en plagi. La detecció de plagi, en tant que falta greu, suposarà el suspens immediat de la respectiva convocatòria de l'assignatura. També es consideraran faltes greus, i per tant suposaran la suspensió immediata de la convocatòria, còpia o facilitar la còpia de treballs entre alumnat del grau; accedir irregularment o apropiar-se anticipadament del contingut d'una prova o examen; facilitar o procurar l'apropiació, alteració o destrucció posterior del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable i la suplantació de la persona en exàmens. Quan es detecten les faltes greus assenyalades en aquest punt, l'o la docent haurà de comunicar-lo a la coordinació del Grau.

Atenció: L'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faci ús de col·laboració fraudulenta o la compisició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

En segona convocatòria: es mantindran els criteris de la primera.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Bourdieu, P. (2006), Sobre la televisió, Anagrama, Barcelona.
- Castells, M. (1997), La era de la informació, Economía, sociedad y cultura. La sociedad red, Alianza, Madrid.
- Castells, M. (2009), Comunicación y poder, Alianza, Madrid.
- Giddens, A. y Sutton, P. W. (2018), Sociología, Alianza, Madrid.
- Habermas, J. (1981), Historia y crítica de la opinión pública, Gustavo Gili, Barcelona.
- Thompson, J.B. (1998), Los medios y la modernidad: una teoría de los medios de comunicación, Paidós, Barcelona.

Complementàries

- Baudrillard, J. (2005), Cultura y simulacro, Kairós, Barcelona.
- Benkler, Y. (2015), La riqueza de las redes: cómo la producción social transforma los mercados y la libertad, Icaria, Barcelona.
- Bourdieu, P. y Wacquant, L. (2008), Una invitación a la sociología reflexiva, Siglo XXI, Buenos Aires.
- Cohen, S. (2017), Demonios populares y pánicos morales: delincuencia juvenil, subculturas, vandalismo y drogas, Gedisa, Barcelona.
- Collins, R. (2009), Cadenas de rituales de interacción, Anthropos, Barcelona.
- Eagleton, T. (2001), La idea de cultura. Una mirada política sobre los conflictos culturales, Paidós, Barcelona.
- Goffman, E. (1993), La presentación de la persona en la vida cotidiana, Amorrortu, Buenos Aires.
- Jamerson, F. (1991), El postmodernismo o la lógica cultural del capitalismo avanzado, Paidós, Barcelona.
- Jenkins, H. (2006), Convergence culture: la cultura de la convergencia de los medios de comunicación, Paidós, Barcelona.
- Larraín, J. (2010), El concepto de ideología (4 vols), LOM Ediciones, Santiago de Chile.